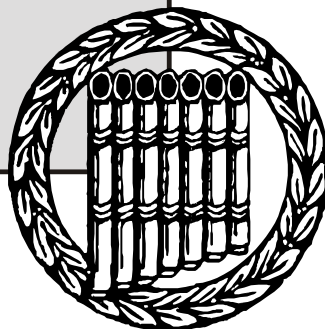

KMENOVÉ NOVINY OS

Občasník kmene dospělých

1

květen
2000
ročník 4

*

JEDNOU SKAUTEM - NAVŽDY SKAUTEM

*Vltava
v bývalých Svatojánských proudech*

OBSAH

Kmenová porada Vysoké Mýto
Skauti ve městě Otakarově
Plní kmen OS původní poslání ?
Výňatek z původního Řádu OS

Okénko klubů

- 139. Tábor
- 361. Klatovy
- V rokycanském domově
- Naše klubová činnost (Zlín)
- Sluneční stráž (Uherský Brod)
- Vzpomínka na TGM
- Dva skautské večery
- 50. klub OS VATRA

Lesní škola OS

Beseda plná kreseb

Gramatika pro skauty (7)

Pokřik, pokřik, POKŘIK

Naše znalosti o TGM

Vybráno z VŮDCE

Různá oznámení

Titulní obrázek Jan Čáka: „Vltava“

V poslední době došlo Kmenovým novinám několik naprosto odlišných názorů na současnou situaci. Velké intervaly vydávání a současné obtíže se zajištěním tisku proto neumožňují se této problematice věnovat. Ve Skautingu byla však otevřena stránka, která se věnuje v rámci předsněmové rozpravy zejména současným událostem. Její rozsah i obsah závisí právě na příspěvcích, které skautský národ zašle. Stránku obsluhuje nezávislá skupina složená z dobrovolníků, kteří se zavázali zachovávat naprostou objektivitu ke všem názorům, zejména menšinovým. Důležité je sledovat reakce a vývoj stanovisek členů vedení Junáka a jejich upřímnost a ochotu nahromaděné problémy řešit.

KMENOVÁ PORADA

Vysoké Mýto

(Duben) Jednání a ubytování bylo v budově Integrované střední školy ve Vysokém Mýtě.

- Celkem se zúčastnilo 76 delegátů s hlasem rozhodujícím a 10 hostů.
- Stoprocentní účast na jednání měly Polabská a Východočeská župa, nejnižší Pražská, Jihočeská a Podbrdská.
- Jako host vystoupil současný starosta br. Jiří Navrátil, vyslovil poděkování za výsledky Rokycanské výzvy na podporu účastníků Jambore v Chile. Dále podpořil stanovisko legislativního odboru NOS, aby ÚRJ projednala a prosadila u WOSM v Ženevě plné začlenění kmene OS do hnutí. Nezapomněl opakovat svá známá tvrzení o potřebnosti členství Junáka v ČRDM.
- Náčelní sestra Vogeltanzová odmítla tvrzení, že by ústřední rada nedávala dostatečný prostor pro samostatnost DK.
- Bratr Nosek uvedl několik souvislostí odběru časopisů z dob Svojsíkových. Ani tehdy nebyl odběr skautských časopisů silnou stránkou členstva.
- Bratr Cvrček, hlavní kapitán VS, osvětlil postoj HKVS a přístavů VS k současné situaci v hnutí a vyzval k uvážlivému a důslednému postupu

slovy: „Naučme se mluvit, ale především naučme se poslouchat.“

- Součástí programu bylo poděkování několika sestrám a bratrům. Medaili díky obdržely sestry Vendula Anderlová, Jaroslava Bezdíčková, Olga Kottová a Blanka Tichá; z bratrů získali medaili Vladimír Schiefman a Jiří Zedníček, vůdce střediska, všichni z Vysokého Mýta. Dále ji obdržel Vladimír Musil z Landškrouna. Bronzovou Syrix byli dekorováni br. Václav Hübner z V. Mýta a Vlád'a Sýkora z Prahy. Stříbrnou Syrix obdrželi bratři Miroslav Strnad z Kolína a Bohuslav Řehák z Polné.
- Sobotní dopoledne bylo věnováno vzdělávacímu bloku. V jednotlivých místnostech proběhla témata, týkající se praktických činností okresních zpravodajů kmene OS. Účastníci byli rozděleni do čtyř skupin a rotovali mezi čtyřmi stanovišti, ve kterých se postupně zabývali vzdělávacím systémem s br. Ludvíkem, právní praxí v činnosti OS s br. Miroslavem Moravcem, skautskými vyznamenáními s br. Lubošem Pavlánem a registrací a Kmenovou knihou s br. Sýkorou. Součástí tohoto stanoviště byla ještě problematika kmenového tisku, zejména vydávání Kmenových novin OS s br. Žáčkem. Vzdělávací blok měl velký úspěch a bylo doporučeno jeho zařazování pravidelně na kmenové akce.
- Všeobecná rozprava se točila hlavně kolem vzniklé současné situace. Názorová šíře účastníků byla velká od těch, kteří se divili, co se děje, protože oni nic nevidí a neslyší, až po ty, kteří přesně věděli, kdo a kdy nastartoval, a tudíž zavínil současný stav. Vedle několika nekonstruktivních návrhů a osočování však zaznělo i několik rozumných hlasů, navrhujeících důsledné, věcné a uvážlivé posouzení posledních

změn a událostí a solidní přípravy příštího Valného sněmu.

- Sobotní večer byl věnován volné rozpravě „v koutech“ s jednotlivými členy užšího náčelnictva. Závažné závěry budou předány do předsněmové rozpravy.
- Pozdě večer odjelo několik účastníků na svolané plénum předsedů okresních rad a výchovných zpravodajů do Olomouce, organizované po zasedání ÚRJ.
- Ve zbytku dopoledne byla dokončena zbylá jednání a uzavřen protokol porady.
- Náčelnictvo kmene OS se na svém zasedání 4. března t.r. usneslo ve smyslu statutu kmene OS, hlava IV., článek 1. svolat ve dnech 20. až 22. dubna 2001 do Kroměříže 5. kmenový sněm OS.
- Nedělní ráno bylo věnováno návštěvě města, bohoslužbám a ustavujícímu zasedání sněmovní kandidátní komise.

OZNÁMENÍ

Stručné zápisy z náčelnictev nebudou součástí Kmenových novin, ale budou přílohou Kmenových stránek 1. klubu OS Přátelé Vatry.

HOSTITELÉ PORADY 2000

Skauti ve městě Otakarově

(Vysoké Mýto) V půvabné východočeské pahorkatině, kde se do řeky Loučné vlévá Knířovský potok, založil Přemysl II. Otakar jednu ze základů své moci. Dodnes je jádro města obklopeno středověkým opevněním, které na bývalém parkánu v Jungmannových sadech nese památné nápisy - kamennou kroniku obce. Dosud žije největší čtvercové náměstí v Čechách jako přirozené obchodní a společenské středisko, jež už za nejstarších předků svým významem převzalo v kraji vedoucí roli od starobylého hradiště Vršovců na Vroclavi. Dodnes se do středu Vysokého Mýta vjíždí Pražskou branou s mohutnou věží, Litomyšlskou branou s dvěma věžemi nebo kolem Choceňské věže, která si zachovala původní vzhled ze 13. století.

Z historie města ▫ Založeno asi 1262. ▫ Od 1265 je opevněno ▫ Koncem 13. stol. postaven kostel sv. Vavřince ▫ 1307 se stává věnným městem českých královen ▫ 1839 A.V.Šemberou založena veřejná knihovna ▫ 1848 ve městě zřízen okresní úřad a krajský soud ▫ 1859 městský archiv ▫ 1869 založen Sokol ▫ 1879 zřízeno gymnázium ▫ Založena Rolnicko-lukařská škola ▫ 1882 zahájen provoz na trati Choceň - Litomyšl ▫ 1895 vznikl základ karosářské firmy J. Sodomka ▫ 1897 Sehráno první utkání košíkové v Čechách ▫ 1919 vznikl první skautský oddíl ▫ 1923 vybudováno svépomocí divadlo A.V. Šembery ▫ Návštěva prezidenta T.G.M ▫ 1960 zrušení okresu Vysoké Mýto ▫ 1990 odchod sovětského okupačního vojska z města ▫ 1993 město obdrželo titul Město míru Sri Chinmoye.

Vysokomýtské zajímavosti ▫ Největší čtvercové náměstí v Čechách ▫ Jedna z největších přírodních plováren v Čechách ▫ Největší obraz malíře Petra Brandla v chrámu sv. Vavřince ▫ Jediný cvičný okruh autodromu v republice ▫ Nejstarší vodohospodářská škola ▫ Největší výrobce autobusů u nás.

Z kroniky skautingu ve Vysokém mýtě

1919 Ustaven první skautský oddíl ve městě.
1920 Mýtští skauti vzdali hold TGM na Hradě.
1921 První putovní tábor v okolí Žákovy hory.
1922 Putovní tábor kolem Smrčné u Stvořidel.
1923 Putovní tábor až k pramenům Vltavy.
1924 Putovní tábor Mor. krasem a Jeseníky .
1925 Skautky vyšly mýtským skautům vlajku.
1926 Založení dívčího odd., tábor v Pravcově mlýně, chlapci stálý tábor u Devíti skal.
1927 Stálý tábor u Turnova, dva lesoškoláci.
1928 Poprvé také samostatný tábor vličit poblíž Rychmburka, vzniklo Sdružení přátel Junáka.

1929 Vysoké Mýto navštívil T. G. Masaryk.
 1930 Tábor na vlastním tábořišti na Derflíku.
 1931 Tábor na Milovech, chlapců 24, dívek 7.
 1932 Tábory na Zdobnici, chlapců 26, dívek 20.
 1933 Tábory na Milovech, přibyla lesoškolačka.
 1934 Tábor na Milovech, chlapců 32, dívek 24.
 1935 Skautů 101, tři odd. a vlčata, dívek 57, dva odd. a šotci. Poprvé vydán časopis STOPY.
 1936 Tábor se konal v Kněhyni v Beskydech.
 1937 Tábor v Nízkých Tatrách u Lipt. Hrádku.
 1938 Dva tábory v údolí Želivky, třetí zakázán.
 1939 Tábory na Želivce, skautů 51, skautek 40.
 1940 Tábor zakázán, po naložení vagonů.
 Okupace připravila osm skautů o život padli; byli umučeni nebo popraveni, čtyři byli vězněni a

vrátili se s podlomeným zdravím.

Středisko Lejsek vydává již sedmý ročník občasníku TULÁK. Není to jen organizační zpravodaj, má docela četnou dopisovatelskou základnu. Nemá velký rozsah, ale má dobrou slovesnou část. (Posuďte sami.)

ZA RANNÍHO SVĚTLA (Ukázka)

Nad tábořištěm pomalu rozkvétá růžové ráno. Louka je mokrá, plná rosy, obloha je čistá jako zrcadlo. Bude horko.

Siluety indiánských stanů tee-pee neskutečně vyvstávají z oparu ranní mlhy. Připadá ti, jako by ses ocitl v dávné minulosti. Opravdu, pod těmito stany oddechuje zdravá budoucnost, která v primitivní minulosti hledá budoucí zdroj životní moudrosti. Oni to ještě nevědí, ti kluci, zachumlání do spacáků a zabalení do dek. Oni si zatím jen nevědomě zkoušejí pomocí her i povinností, jaké to bude v opravdovém životě. Cizelují či objevují v sobě vlastnosti, které se jim vyplatí v dospělém věku.

Oddíly jsou ostrůvky dobra v rozbouřeném moři světa. Nejsou to pečlivě zalévané zahrádky za vysokými ploty, nejsou to ani lesní obory, jsou to opravdu ostrovy. Můžeš připlout a odplout, jak se ti zlíbí. Můžeš zůstat, jak dlouho chceš. Na ostrovech je život krásný, i když těžký. Nepovede-li se něco, máš přece jenom pod nohama pevnou půdu

ostrova. Jednou ale skoro každý z ostrova odpluje, protože ho láká širé moře i vzdálená pevnina na obzoru. Jen málo lidí stárne spolu s ostrovem a čeká s nadějí na nové osadníky... Tábor doposud spí, ale rudé červánky nad obzorem se chystají přivítat slávu dne.

Jako hlučný stín vstupuje ze zlaté mlhy chlapec zahalený do přikrývky. Hlídka dobře plní svůj důležitý úkol - střežit bezpečný spánek kamarádů. V určený čas bude vystřídána a půjde si spokojeně lehnout. Tak to má být i v životě.

Ti, co dávají, mají dostávat, kdo chce dávat, měl by mít rád. Nemáš-li rád, nejsi nic.

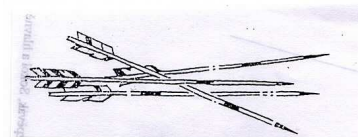
Přátelský stisk nekoupíš za peníze, zrovna tak jako východ slunce, které už zlatí špičky stromů okolo táborové louky.

Brzy vstane kuchyňská služba a za nedlouhý čas i celá oddíl. Mohyly Tee-pee se promění ve veselé tábořiště, plné energie mladých divochů. Musí se vybit, aby chlapci večer usínali spokojeni. Aby byly jejich duše přístupné i věcem vážným a krásným, aby poznali ten div - orosenou pavučinu v trávě, aby nezašlápli zbytečně krásný kvítek u cesty.

Připomenou si pak snad i ten večer, kdy se jim poprvé louka proměnila v krásný obraz, když jako velké lampiony zazářila zevnitř osvětlená tee-pee. Budou se tu chvíli, kterou na ostrově stráví, cítit doma.

Drobný květ v nich pak zůstane zářit jako drahokam, omotaný pavučinkou vzpomínek. Pomůže, když bude bouře potápět jejich loď. Tehdy vzdálený ostrůvek začne chvíli svítit jako maják večerního tee-pee. Bouře jim pak nebude připadat tak zlá a nebezpečná. Kdyby ztroskotali, neutopí se. Doplavou vlastními silami ke břehu pevniny a opatří si jinou loď... Slunce vstalo, tam-tam ohlašuje táborový budíček. Ze stanů vybíhají opálení kluci na rozcvičku. Začíná další táborový den.

Řešetlák

PLNÍ KMEN OS SVÉ PŮVODNÍ POSLÁNÍ ?

Pohled na historii kmene bez nostalgie

V poslední době několikrát z oficiálních míst zaznělo, zda by nemělo být oldskautstvo samostatnou organizací, že skauting je dětská organizace. Tvrzení, že toto stanovisko podporuje i WOSM a že to také bylo dost výmluvně vyjádřeno na Mezinárodní konferenci v Bankoku, není zcela prokazatelné. Bylo by dobré si připomenout, za jakých okolností a kdy kmen OS vznikl jako neoddělitelná součást Junáka.

Počátky historie odboru Oldskautů (OS) a Táborníků (OST) při Svazu Junáků Skautů jsou spjaty s historií 1. OS klubu Přátelé Vatry. Nejstarší klub Oldskautů v ČSR vznikl ze XIV. oddílu Junáka, který se plně účastnil pomocných služeb Národnímu výboru v Praze v r. 1918. Reakcí na výzvu br. náčelníka, že chlupci starší osmnácti let budou muset odejít, se koncem roku 1918 oddíl přetvořil pod jménem Přátelé Vatry na oddíl starších skautů a jeho členové přemýšleli na zřízení organizace, která by skautské myšlenky zachovala i pro členstvo dospívající. Po vytvoření Svazu skautů vypracovali s místonáčelníkem Janem Novákem a několika dalšími předními činovníky řád pro oldskauty a v únoru 1921 byla tato větev Svazu uvedena v život.

Zakládání oddílů Oldskautů a Táborníků mělo za cíl, aby bylo zachyceno co nejvíce mládeže, která opouštěla chlapecké a dívčí oddíly a která chtěla setrvat v tomto svazku, jenž jí dal v mládí tolik krásného, a považovala za svoji povinnost odvděčit se za to, co toto hnutí pro ni vykonalo; dále pracovala na rozvoji a zušlechťování skautské myšlenky.

Hlavním úkolem odboru OS byla těsná spolupráce se skautskými činovníky na výchově člověka po všech stránkách mravně dokonalého, soběstačného, iniciativního, který by byl prodchnut obětavou láskou k vlasti. Za tímto účelem se snažil odbor OS dodávat skautským oddílům schopné vůdce, zúčastnit se všech skautských podniků a podporovat oddíly morálně i hmotně.

Odbor OS též sdružoval všechny přátele přírody, staré skauty, kteří se z existenčních důvodů nemohli věnovat výchovné činnosti v oddílech a toužili i nadále se věnovat ušlechtilé činnosti a konání dobra ve smyslu skautské ideje.

Většina OS klubů žila bohatým kulturním, společenským i sportovním životem. Kluby pořádaly přednášky, exkurze, různé skautské speciální a vzdělávací kurzy, oblíbené společenské podniky, zájezdy pro členy do zahraničí a pod. Knihovny klubů obsahovaly často i několik stovek svazků. Sport provozovaly OS kluby pro jeho rekreační a výchovný význam. Některé OS kluby měly i hudební a pěvecké kroužky.

Jak z uvedených skutečností vyplývá, vznikl kmen OS jako součást Junáka a program, který si zvolil, plní dodnes, zejména pomoc oddílům a celému hnutí.

Z registračních podkladů 1999 vyplývají následující údaje dokumentující nezanedbatelnou pomoc Kmene OS celému hnutí.

počet registrovaných	celkem	z toho OS	počet registrovaných	celkem	z toho OS
vůdce střediska	606	258	organizační zpravodaj	70	24
výchovný zpravodaj ChK	286	77	výchovný zpravodaj ChK	77	21
výchovný zpravodaj DK	289	51	výchovný zpravodaj DK	84	31
hospodář	541	278	tiskový zpravodaj	30	9
předseda revizní komise	326	188	duchovní zpravodaj	34	21
			hospodář	83	39
předseda okresní rady	87	47	předseda revizní komise	90	46
tajemník	42	20	člen revizní komise	178	87

Podívejme se na ukázkou prvního zpracování Řádu OS vydaném ve Svojsíkově „Organizaci“

1. Název: Odbor Oldskautů Svazu Junáků RČS.

2. Jednací řeč: Československá.

3. Účel a prostředky OS.

Účelem OS jest :

- a) a/ Uskutečňovati skautskou a helénskou myšlenku, prováděti skauting a pěstovati veškerý sport. Sdružuje mladé muže 18leté a starší.
- b) b/ Podporovati všemožně činnost Svazu.
- c) c/ Účelu domáhá se Odbor OS pořádáním členských schůzek, výletů, táborů, sjezdů, závodů, dále tiskem, přednáškami a jinými veřejnými podniky vážného i zábavného rázu.
- d) d/ Odbor OS zachovává slib a zákon Skautů Svazu. (str. 84 a str. 195).

4. Správa Odboru OS

Správu odboru obstarávají:

- a) Valná hromada
- b) Výkonný výbor
- c) Technický sbor

5. Valná hromada

Řádná valná hromada koná se zpravidla ve lhůtách dvouletých současně s valným sjezdem Svazu Skautů a svolává ji výkonný výbor. V případě potřeby nebo přeje-li si toho polovina klubu, svolává se mimořádná valná hromada.

Valná hromada: 1. Usnází se o změně řádů. 2. O výši ročního příspěvku. 3. Bere na vědomí zprávy všech činovníků a je schvaluje. 4. Volí na 2 roky členy výkonného výboru:

- a) Zpravodaje OS pro Náčelnictvo, který jest právoplatným členem Náčelnictva.
- b) Zástupce tohoto zpravodaje, který jest i zemským zpravodajem pro Čechy.
- c) Zástupce do Ústřední rady Svazu.
- d) Po jednom zpravodaji pro: 1. Moravu a Slezsko. 2. Slovensko. 3. Podkarpatskou Rus.
- e) Dále tajemníka, pokladníka, šest přisedících členů, dva revisory účtů, tři náhradníky.
- f) Rokuje o volných návrzích, které nutno podati 14 dní předem výkonnému výboru.
- g) Usnází se o rozchodu Odboru OS, což navrhne Náčelnictvu Svazu. Valná hromada skládá se z členů Výkonného výboru, zpravodajů OS a ze všech delegátů, kterých si zvolí klub, za každých 10 členů jednoho. Zlomek přes 10 se nepočítá. Členové klubu mohou se zúčastniti jako hosté bez hlasovacího práva. Delegáti musí se vykázati plnomocenstvím klubu.

Činovníky a), b), c), d), e), a změny řádu potvrzuje Náčelnictvo Svazu.

6. Výkonný výbor

Výkonný výbor jest nejvyšší instancí a skládá se z členů valnou hromadou zvolených a ze zpravodajů OS, kteří mají právo hlasovací. Jeho činnost:

Při ustavující schůzi, která se koná nejdéle do měsíce, volí ze sebe potřebné funkcionáře.

- a) Kontroluje činnost zpravodajů OS.
- b) Potvrzuje a rozpouští kluby a hlídky.
- c) Navrhuje obvody pro zpravodaje OS.
- d) Navrhuje zpravodaje pro jednotlivé obvody, které jmenuje Náčelnictvo nebo jeho zástupce.
- e) Rozhoduje o návrzích technického sboru.
- f) Rozhoduje o všech sporech mezi vůdci a kluby. Proti jeho rozhodnutí není odvolání. Při rovnosti hlasů rozhoduje zpravodaj OS pro náčelnictvo, nebo jeho zástupce
- h) Stanoví sjezdy a společné podniky Odboru.
- i) Jmenuje čestné členy Odboru OS, jakož i doporučuje udělení svastiky díků.
- h) Doporučuje členy k udělení svastiky Náčelnictva. Má právo uděleti odznak zlaté syringy po schválení Náčelnictvem a propůjčuje stříbrnou syringu.
- i) Rozhodování výkonného výboru musí býti řádně protokolováno.

7. Členové klubu OS

Členové jsou:

1. Zakládající, 2. čestní, 3. činní, 4. přispívající, 5. dopisující.
1. Zakládající členové klubu jsou ti, kteří klub v činnost uvedli.
2. Čestným členem může být jmenován mimořádně zakládající člen klubu neb ten, kdo se o klub zaslouží. Stává se tak na písemný návrh schválený na valné hromadě klubu. (Viz „Usnášení“, 19. odstavec těchto řádů.)
3. Činným členem stává se ten, kdo překročil 18. rok svého věku, přeje si pracovat ve skautském hnutí a přihlásil se do některého řádně registrovaného klubu. U nových členů vyžaduje se půlletní doba zkušební. Přihlásí-li některý člen OS nového člena, musí se za něj zaručiti. Výjimkou může být přijat hoch sedmnáctiletý, který neskautoval, se svolením zpravodaje.
4. Za přispívajícího člena může být přijat ten, kdo při vstupu do některého klubu oznámí, že pro různé překážky nemůže se všech podniků klubu i Odboru zúčastnit.
5. Dopisujícím členem může být jmenován buď příslušník cizí skautské organizace nebo člen RČS, dle hranicemi a mající zájem o zdárný vývoj hnutí OS.

8. Práva a povinnosti klubu

Odbor OS skládá se z klubů, řádně registrovaných ve Svazu, z nichž každý má své číslo, značku, jméno, barvu a vlajku. Na rozdíl od ostatních složek Svazu je číslování klubů jednotné pro celé státní území. K založení klubu jest potřebí aspoň deseti členů. Přesahuje-li počet členů 20, může se klub rozdělit na družiny o přibližně stejném počtu členů, tyto pak volí rádce družiny se souhlasem vůdce klubu. Nově založené kluby hlásí se u zpravodaje OS, který je doporučí Svazu k registraci, jež se děje podobně, jako u ostatních složek Svazu.

14. Kluby OS jsou povinny:

- a) Platit valnou hromadou stanovené příspěvky pokladníkovi Odboru.
- b) Konat v lednu každého roku valnou hromadu, podávat ročně do 30. ledna statistiku členstva výkonnému výboru k 31. prosinci.
- c) Dvakrát ročně podat písemný přehled činnosti za uplynulé období.
- d) Zúčastnit se valné hromady, sjezdů a společných podniků Odborů OS.
- e) Pořídit si klubovní řád pro administrativní vedení klubu.
- f) Zachovávat příkazy Náčelnictva, výkonného výboru a technického sboru.
- g) Vysílat vůdce neb zástupce klubu do technického sboru.
- h) Být členy Místního sdružení Svazu ve svém sídle, vysílat tam svého zástupce do výkonného výboru a platit stanovený příspěvek (pro Prahu platí zvláštní ustanovení).
- i) Zúčastnit se veškerých odborových podniků pořádaných v obvodě, ve kterém klub pracuje.
- j) Podávat návrhy prostřednictvím vůdce na schůzi technického sboru. Návrhy na změny nebo doplňky řádů nutno podat písemně nejpozději do 14 dnů před valnou hromadou odboru OS výkonnému výboru.

Klub, který čítá více než 20 členů, volí ze svého středu 6 – 8 členů rady starších, která jest poradním sborem vůdce klubu. Ona navrhuje čestné členy klubu, udělení svastiky, ceny při různých závodech a sportech klubu. Řeší spor mezi členy klubu, konečné rozhodnutí má však vůdce. Vypracovává závody, tábory klubu, přednášky, kursy, výletní programy a debatní večírky.

Klub se zruší, nevyvíjel-li v uplynulém roce činnosti a jeho číslo se přidělí novému klubu. Kluby mohou si pořídit vlastní pravidla v rámci tohoto řádu, která schvaluje výkonný výbor.

24. Závěr

Tyto řády nutno doplnit ustanoveními: Obřad jmenování Oldskautem, udělení odznaku a složení slibu, udělení stříbrné syringy, o vedení klubů a stupních oldskautského členství. Vše v příručce „Oldskauting“. V případě sporu o výklad některého znění řádu OS rozhoduje Výkonný Výbor OS po předcházejícím písemném odvolání.

(Ponechán původní pravopis)

139. OS KLUB TÁBOR

Ze života klubu:

(Tábor) Pro dětský domov (soukromý s deseti dětmi) tři členky klubu přímo v domově pekly vánoční cukroví ze 6 kg mouky. Pro děti se letos upletlo přes 20 párů teplých ponožek. Dalších 10 párů ponožek spolu s dalšími výrobky „rukodělek“ jako vánoční paličkované ozdoby, nákupní tašky a polštářky z mikroplyše, apod., byly rozprodány za jednotnou cenu (15 Kč) mezi členy klubu a našimi známými ve prospěch adventního koncertu. Podařilo se nám tímto způsobem získat 1250 Kč, což je více než slušný výsledek.

Tradiční, již 4. ročník uzlovací regaty, organizovaný OS klubem pro tábořské skautky a skauty, byl zatím nejlepší. Nejen pro slušnou účast a dobrou organizaci, ale především proto, že padaly rekordy. Pět účastníků dosáhlo čas pod 36 sekund, což byl rekord trvající tři roky. Absolutního vítězství dosáhl M. Jalovecký - Mart'an (rok narození 1987) s časem 30,98 sekund. 14 pořadatelů z řad OS klubu bylo tak moc spokojeno. Zpráva o této akci šla do regionálního tisku (Táborské listy).

V současnosti trochu pomáháme na přípravě výstavy neziskových organizací. Výstava se konala vloni poprvé a bude probíhat každý rok.

V únoru jsme se spolu s několika dívčími oddíly sešly ke Dni přemýšlení (Den sesterství). Trošku vážnějších slov a upozornění na zajímavosti, vážící se k tomuto datu v časopise Skaut - Junák, vystřídala legrace. Při čaji a pečivu od oldskautek bylo sehráno několik scének. Děvčata hrála moderně pojatou pohádku „O perníkové chaloupce“ a my zase podle Jiřího Suchého „Polednici“ okouknutou v Novosedlech. Společně jsme se naučily

hudebně pohybovou hru „Krokodýl“ a pak se povídalo zpívalo a mlsalo. Nezapomněly jsme ani na Fond sesterství a vybraly a odeslaly 200 Kč.

Na prosbu v časopise Vlasta o knihy do knihovny Základní školy v Budči jsme zorganizovaly sbírku. Odeslaly jsme tři balíky knih. Obratem jsme obdržely poděkování nejen od školy, ale i od obecního úřadu s poznámkou, že podobnou zásilku zaslal klub OS z Jablonce n/N. Velmi nás to potěšilo. Po přečtení dopisu se sešlo knížek ještě na dva balíky.

Náš „babinec“ se chystá opakovat svůj pobyt v Itálii. Tentokrát jsme vyzvaly ke spoluúčasti naše přátele ze strakonického klubu. Takže naše meziklubová spolupráce bude přímo zahraniční.

Hajos

361. KLUB „KRÁLOVÁK“

Skautská babka, skautský dědek
jak ten jejich dávný předek,
mají rádi přírodu
a v ní dobrou pohodu.
Hip hip hurá hej, na cestu se dej!

(Klatovy) Náš klub OS 361 – Královák v Klatovech zahájil pravidelnou činnost v r. 1990. Do roku 1992 naše činnost spočívala v pomoci rodičímu se středisku a oddílům, a byla víceméně prací činovnickou. Podstatná část členů, i když důchodového věku, pracovala jako

činnovníci zejména u oddílů, ale i ve středisku i okresní radě.

Zásadní zlom v činnosti klubu nastal 15. 4. 1992, kdy několik členů iniciovalo jiný způsob práce a činnost klubu. Dohodli jsme se, že jednou v týdnu, a to každý čtvrtek, uskutečníme výpravu do přírody. Z počátku byla účast minimální. Avšak již v září nás bylo více – kolem deseti členů. Tito vlastně vytvořili „zdravé jádro“, k němuž se do dnešních dnů přidává několik dalších registrovaných členů klubu i ostatních OS. Dnes můžeme hrdě říci, že v průměru naše výpravy absolvuje 15 účastníků.

Naším úkolem bylo v první řadě poznat Královský hvozd, tedy místa kde žili Králováci, jejichž jméno je v názvu našeho střediska i klubu.

Později po poznání této části Šumavy jsme se „rozhlédlí“ po západní části Šumavy a Českého lesa.

V době podzimní, zimní, jarní i letní jsme poznávali a prochodili téměř celé podhůří Šumavy. Pokud se stane a je špatné počasí, zůstáváme všichni pohromadě a používáme pozvání jedné ze sester k návštěvě (Koc - klubovna), kde vyčkáváme lepšího počasí, nebo v družném hovoru a vzpomínkách strávíme den. V případě umoudření počasí vyrazíme alespoň na krátký výlet do okolí Klatov.

Za naší důslednou a „úpornou“ týdenní pravidelnou turistickou činností, jsme byli mladšími sestrami a bratry nazváni „RYCHLOU ROTOU“. I když v našem věku (kolem 69 let) je oddílová rychlost v terénu jen 3 km.

Samozejmě, že nezapomínáme také na to, že v krajině, ve které se pohybujeme, jsou zajímavosti, významné historické památky, architektura, k nimž se vážou místní

legandy a pověsti, a tím vlastně plníme i kulturně historické poznávání činnosti.

Za dobu, od které klub začal vyvíjet tuto aktivitu, od 1992 do 1999, jsme uskutečnili 326 výletů a nachodili 4180 km, čímž se dostaneme na průměr 12,8 km na výpravu, což k naší věkové hranici je výsledek více než uspokojivý. O našich výpravách a dalších akcích vedeme pečlivě kroniku, letos tedy již devátý svazek. Kromě pravidelných čtvrtletních výprav vyvíjíme během skautského roku ještě další činnost. Účastníme se jako členové střediska všech významných oslav, besed, přednášek.

Ve střediskové činnosti pak provozujeme servisní činnost při pořádání místních a okresních kol skautských závodů: Svojsíkův, O totem a vlajku náčelníků, a samozřejmě, hlavně při tradičním svatojiřském setkání a klání střediska.

Vánoční svátky slavíme setkáním všech registrovaných členů OS, včetně vůdců oddílů a členů střediskové rady. Konec roku tradičně oslavujeme v naší klubovně slavnostní večeří, přípitkem a ve vzpomínkách na uplynulý rok. Na nic si nestěžujeme, milujeme vlast, přírodu, jsme rádi na světě, přejeme si, aby nám hlavně sloužilo zdraví.

Viki

V ROKYCANSKÉM DOMOVĚ

Trochu poezie nezabije

68. OS klub Rokycany uspořádal na podzim minulého roku večer poezie:

Básník skaut – Jaroslav Šlejmar – Kutloch

(Rokycany) Blíží se začátek. Celé středisko je v očekávání. Jediné místo k sezení nezůstává prázdné, a to všichni mladí, kteří ještě přicházejí, již zůstávají u dveří a kamen, která příjemně sálají. Je plno. Večer uvádí krátkou informací předseda 68. OS klubu Ludva Vejvoda a přivádí br.

Šlejmara - Kutlocha, rodáka z blízkých Strašic, člena 68. OS klubu a člena Klubu západočeských spisovatelů. Zmiňuje se o začátcích publikační činnosti Kutlocha, které sahají do začátku 80. let. Program dnešního večera poezie tedy zahrne jak jeho básnické začátky z „období malin nezralých“, tak střední období do konce 80. let až po tvorbu současnou a dosud nepublikovanou. Zvědavost nás v sále po tomto úvodu dosahuje bodu varu. Jaké to bude? Po tomto krátkém vystoupení přebírá režii celého večera do svých rukou Věra Šmolíková ze strašického střediska a představuje členky strašického literárního kroužku: Olinu Hájkovou, Hanu Soukovou, Lenku Šeflovou, Věru Šmolíkovou ml. a dva výborné kytaristy, Káju Krále a Ivoše Nováka. Věra má zkušenosti z kantorských let a navíc stojí za prozrazení, že je dcerou českého básníka Karla Vokáče. Program je dokonale režijně připraven, básně střídají písničky s Kutlochovými texty a oba kytaristé zasluhují pochvalu za perfektní doprovod. Večer probíhá v příjemné atmosféře. Krásná slova, krásné verše. Jardu Šlejmara jsme dosud znali jako skauta na táborech, výpravách a v klubovně, ale jako básník se nám představuje až tento večer.

Program končí, ale my zůstáváme a zpovídáme autora, čím byl inspirován a co nového připravuje.

Skauti a skautky rokycanského střediska Rarášek.

Podle zprávy Věry a Vlastika Šmolíkových

Bizon

NAŠE KLUBOVÁ ČINNOST 1999

(Zlín) Na naší „Vánoční schůzce“, poslední v tomto roce, jsme mimo ostatní veselejší program, bilancovali i naši činnost za skoro již uplynulý rok 1999.

Naše čtyři kluby OS č. 019, 029, 039, 049 jsou soustředěny ve středisku 01 OS Zlín evidenční číslo 605. 01. Toto středisko je složeno pouze z oldskautů.

Letos jsme registrovali 30 bratří a sester. Všichni evidovaní členové řádně zaplatili registrační členské příspěvky. Celkem 17 členů si předplatilo skautský tisk, čímž plníme tolik diskutované odebrání časopisů. V evidenci na ústředí v Praze jsme však uváděni mezi těmi, kteří odběr skautského tisku neplní a také jsme od prázdnin žádné časopisy do dneška nedostali. Náš tiskový referent však tvrdí, že tisk byl řádně objednan a zaplacen. Svědčí to naprostém a stálém nepořádku v TDC. Na tyto nepořádky si stěžují i ostatní střediska. Vymáhání zaplacení rozdílů za neodebraný tisk přímo od okresů a vyhrožování krácením dotací považujeme za nehoráznost. Pořádek musí být sjednán nejprve nahoře, tj. na ÚRJ a TDC.

▫ V březnu oslavil náš 1. klub OS 10 let od obnovení činnosti. 18 členek a členů se sešlo ve své klubovně na mimořádné schůzce. Při malém občerstvení se trochu zpívalo, ale hlavně vzpomínalo na činnost klubu, který vznikl v roce 1932. Na závěr všichni přítomní shlédli výstavku, která jako překvapení byla uspořádána ve vedlejší místnosti. Rozhodli jsme se ve své činnosti pokračovat, bez ohledu na všechny negativní vlivy, které se na nás valí „shora“!

▫ V letošním roce zpracovalo a vydalo naše středisko třiceti dvou stránkovou brožuru „Chodníček do historie skautingu na Zlínsku“, chronologie. Brožura byla věnována všem střediskům našeho okresu.

▫ Pravidelně jednou měsíčně se scházíme na klubovně, vždy s dobře připraveným programem. Přítomno bývá vždy 15 až 20 bratří a sester.

- Nejméně dvakrát za měsíc se schází vůdci klubů OS, kteří připravují vždy program na příští schůzku, nebo se zabývají jinou činností nutnou pro řádný chod klubů.
  - Jedna mimořádná schůzka byla věnována jamboree. O této celosvětové skautské akci hovořil a filmy nám předvedl přímý účastník, junák ze Zlína.
  - V Rokycanské výzvě přispěly naše kluby OS na jamboree částkou 2860 Kč.
  - Jednou měsíčně, mimo prázdniny, se náš zástupce účastní schůzí ORJ, kde jsou řešeny problémy celého okresu.
  - V tomto roce bylo uskutečněno 19 polodenních vycházek do okolí, kterých se průměrně účastnilo 8 bratří a sester.
  - V lednu jsme instalovali veřejnou výstavu „Skauti - skautům“. Vystaveno bylo 369 prací z oboru grafika, malba, kresba se skautskou tematikou.
  - Únor: založení oddílu Junáka. Lukov, návštěva galerie a setkání s bratry a sestrami z Uh. Brodu, výstava 80. výročí skautingu v Havlíčkově Brodě. Setkání s br. Štafle, Uhřetěves – Georgiáda.
  - Březen: Položení vzpomínkové kytičky k pomníku T.G. Masaryka.
  - Duben: uspořádání výstavky „Praha zve“. Byla vystavena pražská grafika a fotografie Prahy s pozváním na další výlet do Prahy. Ivančena, výstup a vzpomínka na naše zavražděné bratry.
  - Květen: Třídenní výpravy Pálavské vrchy. Spolupráce na výstavě „Z regionu do Evropy“, kterou pořádalo Sdružení měst a obcí východní Moravy. Výstava k 80. výročí založení skautingu v Holešově. Účast na již X. ročníku Memoriálu R. Plajnera. Pochod z Tesáku na sv. Hostýn.
  - Červen: pětidenní výprava zaměřená na poznávání staré historické Prahy.
  - Červenec: návštěva deseti junáckých letních táborů, které pořádaly oddíly našeho kraje. Výlet do Prahy, Roztok a na Křivoklát. Tuto akce měla charakter rodinného skautingu.
  - Srpen: aktivní pomoc, stavění, vaření, řízení programu na táboře střediska Želenovice.
  - Září: okresní závody světlušek a vlčat v Pozlovicích. Předán pamětní dar na výzdobu klubovny.
  - Říjen: výstava 80. výročí skautingu na Olomoucku. Účast na setkání skautských sběratelů v gymnáziu A. B. Svojsíka v Praze. Oslavy výročí založení ČSR u sochy T.G. Masaryka. Šot vysílán Českou televizí.
  - Listopad: výstava bří. Ruska a Dohnala. Setkání skautských sběratelů v Olomouci. Setkání s padesáti Harcery z Polska ve Fryštáku. Seznámili jsme se s jejich činností.
  - Prosinec: výšlap na Kopnou společně s Klubem českých turistů.
- Členové našich klubů OS pracují i mimo své kluby a pomáhají našim mladším kmenům v ORJ, ve střediscích, při činovníckých zkouškách, při výstavbě skautské základny na Zikmundově a nových kluboven.
- Do příštího roku, století i tisíciletí si všichni přejeme, aby i nadále všem, i nám starým Oldům, svítilo skautské světlo jasně ničím a nikým nezamlžované.
- I nadále se chceme řídit heslem:

„Jednou skautem, navždy skautem!“

Vladimír Stöhr

SUNY SIDE*Sluneční stráž*

(*Uherský Brod*) Ani věk, ani choroby stáří, či tělesná zdatnost s víceméně klesající tendencí, nebrání oldskautům střediska prvních moravských junáků z Uherského Brodu v jejich aktivní činnosti. Každoročně stráví jeden letní týden společně na různých místech naší vlasti. Takový seniorský letní junácký tábor, ne sice pod stany, ale v chatových osadách nebo v různých rekreačních zařízeních s volným programem kulturního a turistického charakteru. Postupně již v uplynulých letech navštívili Šumavu i Krkonoše, Českomoravskou vysočinu i Jeseníky, české země i Nízké Tatry na Slovensku.

Letos tedy přišly na řadu Jižní Čechy, a tak se vydali až do vzdáleného Kunžaku, bloudili krásnou jihočeskou krajinou, aby poznali kraj nazývaný Česká Kanada. Organizaci připravili a program zajistili Lád'a Šulc a Karel Liška, turistickou část Jiří Kid Stojan. Jednotlivé trasy turistické části měly několik variant. Náročnější pro tělesně zdatné a nenáročné pro starší a méně pohyblivé. Sympatická byla účast bratra po prodělané mozkové příhodě, jehož hybnost byla velmi omezená a přesto se všichni snažili, aby se účastnil programu jako jiní, tedy v praxi „Junák je bratrem každého junáka“.

Svůj pobyt zahájili oldskauti návštěvou překrásného jindřichohradeckého zámku, ve Stráži nad Nežárkou pátrali po místech pobytu slavné pěvkyně Emy Destinové, prohlédli si světoznámé náměstí v Telči, pohraniční Slavonice, rybářskou Třeboň i kostku cukru v Dačicích. Nevšední zážitek byla jízda úzkokolejnou železniční trati z Jindřichova Hradce do Nové Bystřice. Turistické trasy vedly Jindřišským údolím k Ratmirovskému rybníku, kolem hradu

Landštejna i v okolí Kaprouna. Tady byl v roce 1950 „budovatelský tábor“ uherskobrodských skautů, a tak se někteří bývalí účastníci opět podívali na místo, kde tábor stál. Poučný byl i výlet do Dobersbergu v Rakousku s návštěvou Dyjského přírodního parku, velkou rezervací vodního ptactva, oborou pro daňky a divočáky, naučnou stezkou kapradin, dětským hřištěm a včelím muzeem. Samozřejmě nechyběl ani táborový oheň s písničkami našeho mládí.

Oldskauti si dokázali, že i ve stáří se dá žít junáckým životem. Že skauting není jen zábava, hra nebo pobyt v přírodě, ale celoživotní práce pro druhé. Práce radostná, protože je dobrovolná, bez nucení, a krásná tím, že přesvědčuje o své správnosti.

Emka

VZPOMÍNKA NA TGM

(*Hodonín*) Přes tisíc skautů a skautek uctilo dne 4. března t.r. při defilé v Hodonínem a při projevech skautských činovníků a představitelů města u sochy T. G. Masaryka jeho 150. výročí narození. Slavnostní ráz této skautské události potvrzovalo i vystoupení dvou hudebních těles. Celé sobotní dopoledne vyhrávala u prezidentova pomníku tradiční skautská kapela z Hradce Králové a na seřadišti za farním kostelem další skautská hudební skupina. Obě vytvářely správnou a radostnou atmosféru v pětistupech pochodujících junáků od rojů světlušek, a smeček vlčat, skautek, skautů, před rovery a rangers až po oldskautské sestry a brášky s prošedivělými skráněmi.

Svou věrnost skautskému slibu i někdejší občanským slibům „Věrní zůstaneme“ stvrdili účastníci oslav „zakulacených“ narozenin prezidenta Masaryka v úvodu akce dvěma slokami skautské hymny a po jejím zakončení českou státní hymnou.

Unisono dali najevo, že masarykovským humanitním ideálům i mezinárodním skautským myšlenkám lorda Baden-Powella a našeho A.B. Svojsíka, zůstane český skauting natrvalo věren. Nečekaně demonstrativní účast skautské mládeže i seniorského věku se stala manifestací snah o opětné sjednocení všech ideových proudů dnešního junáctva, nikoliv pod prapory a patronací bolševicky orientované ČRDM v čele s šéfem neblaze proslulého Pionýra, Bělohávkem.

Ze slavnostních projevů, přednesených na piedestalu hodonínské sochy TGM, jasně zazněly signály, apelující na činovníky českého skautingu, aby se „nenechali opít rohlíkem“ od pionýrsky orientovaných členů Ústřední rady Junáka, poplatných svazácké a komunistické ideologii z let 1948 až 1989. Věříme, že více jak tisícovka účastníků „hodonínského shromáždění skautské věrnosti“ je do budoucnosti opravdovou zárukou suverenity českého junáckého hnutí!

Zaznamenal přerovský Albatros

DVA SKAUTSKÉ VEČERY

(Spálené Poříčí) V únoru se uskutečnily v koncertní síni ve Spáleném Poříčí dva skautské večery na oslavu 10. výročí obnovy Junáka. První pro skauty, druhý pro rodiče a širší veřejnost.

Společně s oldskauty z Rokycan, Milevska (našimi rodáky a činovníky z poválečné obnovy), z Plzně: sestry Procházková - Danaika a Vojáčková - Uhlík a našimi věrnými přáteli z 9. oddílu Amites z Prahy pod vedením br. Petra Krajánka - Lajsny jsme oslavili Den sesterství. V setmělém sále s rozžatými svíčkami vlastnoručně vyrobenými ze včelího vosku, při písni skautek a světlušek „To moje skautské světýlko ať svítí temnotou“ jsme všichni pozdravili sestry celém světě. Byl to

působivý pohled na moře blikajících světýlek.

Druhý den byly uspořádány oslavy pro rodiče našich dětí a širší veřejnost. Mezi vystoupeními dětí účinkovali i s kratším pásmem oldskauti ze Spáleného Poříčí. Posezení bylo u pěkně prostřených stolů s pohoštěním, které připravily a napekly oldskautky. Nechyběla ani tombola. Prohlížely se kroniky a fotoalba.

Oba večery se povedly, měly srdečnou atmosféru. Věříme, že se líbily i našim návštěvníkům. Všem za účast děkujeme !

Fajnofka

50. klub OS VATRA

(Moravská Ostrava) V současné době patří tento klub VATRA ze střediska Moravská Ostrava k nejaktivnějším. Klub 13 mužů a 12 žen, tři z nich jsou členy Svojsíkova oddílu. Věk většiny se pohybuje mezi 67 a 77 roky, nejmladší sestře je 44, nejstarší 79 roků. Klub má schůzky pravidelně každé druhé úterý v měsíci v klubovně střediska. Každé čtvrté úterý se konají výpravy nebo návštěvy zajímavých míst. Každá schůzka začíná zaseknutím sekery do špalku, zpívají se skautské i národní písně, vyprávějí se příhody a pije se i káva.

- Na našich schůzkách vítáme i vzácné hosty: L. Procházkou - vzpomínky na Ostravskou operu, MUDr. Janu Grochovskou - o alternativní medicíně, br. B. Kiehra - o ostravské veřejné dopravě, manžele Wiedermannovy, Mílu - zemskou náčelní DK, Jiřího - barytonistu ostravské opery, br. Holuba, rádce Slezské družiny Svojsíkova oddílu, ses. H. Kielkowskou - o Chilském jamboree ad.

- Naše návštěvy a prohlídky jsou velmi zajímavé, mají tradici: ostravské divadlo zevnitř, Muzeum městské dopravy v Petřvaldě, ostravský rozhlas zevnitř, Hornické muzeum v Petřkovicích.

- Také výpravy a vycházky bývají zajímavé: Ivančena, Polanecká niva, Ostrá

Hůrka, Černý les, Polský Těšín, Orlová, Ostravský hřbitov.

- Řada z nás pomáhá u vůdcovských zkoušek nebo se stará o časopisy, zpravodaje, knihovnu ad.
- Nezapomínáme ani na osobní výročí, ani na návštěvy našich nemocných doma i v nemocnici.

Mefisto

LESNÍ ŠKOLA KMENE OS

předávání štafety

(Hrachov) Jarní prodloužený víkend Lesní školy kmene OS se vydařil. Do Hrachova se sjelo 22 frekventantů 2. ročníku, aby školu ukončili a převzali dekrety, odznaky a šedé šátky této školy. Současně s nimi přijelo 12 frekventantů 3. ročníku, aby tuto školu zahájili a převzali symbolicky táborový oheň od předešlého ročníku. Dalšími účastníky bylo 11 členů kruhu lesní školy, z toho 3 z Kletečné a 8 z 1. ročníku LŠ OS. Počasí bylo jako vymalované, nálada výborná.

▪ Tak mohutné nástupy LŠ OS ještě nezažila. V nástupovém tvaru se sešli absolventi a frekventanti čtyř lesních škol.

▪ Program všech skupin byl přímo nabitý. Určitě nejnáročnější byl program dvaceti témat 3. ročníku. Od základů činnosti OS a duchovní stránky skautingu přes historii kmene OS a LŠ, přes mezinárodní postavení OS, k praktickým disciplínám jako programy činnosti klubů, netradiční skautské činnosti, narkotika a závislost, písemné práce a zápisky, nápravný tělocvik, až po skautské právní minimum a skautskou administrativu, nechyběla ani vzpomínka na Den vítězství a pěkné zazpívání. Většina sezení probíhala venku ráno na sluníčku, později raději ve stínu.

▪ Pro hosty byl přichystán program určitě zajímavý. Návštěva 532 m dlouhé Prokopské štoly, pro přepravu rudy na nejhlubší šachtě březohorského revíru (1600 m). a expozice o největší důlní

katastrofě do té doby ve světě v roce 1892 na šachtě Marie, při které zahynulo 319 horníků. Zajímavá byla i návštěva Hornického muzea na Březových Horách, s bohatou ukázkou původního i moderního hornického nářadí, pomůcek a důlních strojů, pracovního vybavení, oblečení a uniforem, písemnou dokumentací o zdejší huti a unikátní mineralogickou sbírkou.

▪ Další akcí hostů byla nedělní návštěva hradu Orlík. V takovém krásném počasí nebylo možné, aby se nevydařila.

▪ Vyvrcholením víkendu byl slavnostní plamínkový oheň, při kterém druhý ročník obdržel diplomy, šedé šátky a odznaky LŠ OS. Dva z posledních absolventů se pro velmi závažnou nemoc nemohli vyřazení zúčastnit. Při závěrečném obřadu předali novopečení lesoškoláci symbolicky oheň do opatrování svým následníkům, třetímu ročníku LŠ kmene OS.

Témata písemných prací

Tentokrát se podařilo, již na prvním víkendě, dojednat se všemi frekventanty zajímavé, různorodé a neotřelé náměty na písemné práce.

- Metodika turistiky v klubech OS
- Soubor námětů na výpravy klubů OS
- Hendikepování členové v klubech a oddílech
- Ekologické chování na výpravách a táborech
- Juniorizace klubů OS
- Oldskauti bez vlastních klubů
- Návod na filmování skautských podniků a táborů
- Pěstování radiosportu v klubech i hnutí
- Spolupráce výchovných jednotek v okrese
- Výživa ve vyšším věku
- Skauting a přicházející informační společnost
- Skautská minulost - výstraha pro skautskou budoucnost

BESEDA PLNÁ KRESEB

Nejzajímavější akce Kruhu LŠ byla beseda s předním skautským spisovatelem a grafikem br. Janem Čákou. Proběhla velmi pěkná vyprávění o všem možném, co se týká jeho kreslení a psaní. Alespoň stručně několik myšlenek, názorů a moudrostí.

▫ Prvá otázka zněla: „Jak a kde získáváš náměty, podklady a ke svým knihám?“

Základní poznání o Brdech jsem získal na již na svých klukovských toulkách ale i později. Velkým zdrojem znalostí, zvyků a zajímavostí jsou od starých fořtů a místních pamětníků a z archivů. Námětů se hrne stále dost, je potřeba vybrat zejména ty, které zaujmou budoucí čtenáře.

▫ Zásluhou dlouhé nepřístupnosti do vojenského prostoru centrálních Brd byly zde zachovány mnohé přírodní zajímavosti, které byly v jiných místech dávno zničeny.

▫ Při svých toulkách nesnažte se dojít co nejdříve odněkud někam. Udělejte si čas na několik zastaveníček, které věnujete pozorování okolí, kráse a historii kraje, místním pověstem a pozoruhodnostem.

▫ Padlo také několik otázek na vlastní malování. Nejčastějšími náměty jsou náměty o Brdech a Vltavě, panorama krajiny, doprovodné mapky, ale vydány byly i pohlednice z Březových Hor, Českého krasu a Karlových Var. Nejpoužívanější techniky jsou perokresba, autor také užívá techniku škrábání na speciálních papírech s povrchovou úpravou. Vydávané rady v Činovníku, jak vybavit klubovnu, byly kresby pastelkami a tužkou. Největší autorova kresba s náměty z Příbramska, o rozloze 14 m², kreslená akrylátovými barvami na stěnu, je na městské radnici. Svými kresbami chtěl vždy přiblížit čtenářům krásy a ráz líčené krajiny, styl života a sloh staveb. Přesto vše nejsou kresby pojímány pouze realisticky, jsou doplňovány autorovými vizemi.

▫ Padly dotazy na pytlácké památníčky, kapitoly o zatopených místech na Vltavě, o vorařském a rybářském názvosloví. Zde nelze tyto náměty pojímat faktograficky, vznikaly by pouze rozsáhlé a tím únavné popisy, autor musí nalézt tu správnou rovnováhu mezi množstvím faktů a zajímavostí pro čtenáře.

▫ Sám se zmínil o zřícenině hradu Valdek, kterou je možné v současné době za určitých podmínek navštívit. Je to místo, na něž velmi často chodívali skauti. Také 1. OS klub měl tento hrad v oblibě a pravděpodobně zde pořádal i významné srazy.

▫ Na dotaz jak, vznikla Symbolika, kniha tak často braná do rukou skautů, byla odpověď velmi prozaická. Jednou za mnou přišel br. prof. Karel Průcha a řekl: „Potřebovali bychom dobrou příručku o symbolice.“ Později ještě přibýlo do této problematiky několik návrhů vlajek.

▫ Dozvěděli jsme se, že ne všechny kresby má autor archivovány, např. při přípravě titulu o výstupech k táborovým ohňům v sedmdesátém roce se všechny připravené pérovky záhadně „ztratily“.

▫ Mnozí z nás si mysleli, že většinu knížek od br. Čáky máme, opak je pravda, o některých jsme se dověděli až nyní, těch šťastnějších bylo opravdu málo.

▫ Mnozí jsme litovali, že jsme nevěděli o besedě dříve, určitě by vznikla živelná autogramiáda. Škoda.

Pramen Brstlacha pod Babou

Gramatika pro skauty (7)

Pravidla hry se občas mění - ve sportu, i v gramatice. Pro vlastní jména osobní už je dlouho neměnná zásada, psát je velkým písmenem. Jen někteří umělci někdy zvýrazňují své dílo nerespektováním tohoto pravidla. Když se uvede, že ve filmu hraje Jan Novák a hudbu složil Josef Cincvárek, svědčí to přece o výjimečnosti takového díla.

Pořadí jména (dříve křestního jména) a příjmení je v mnohých jazycích stejné, nejdřív jméno, potom příjmení. Při tvorbě katalogů, kde se osobnosti řadí abecedně dle příjmení, bývá pořadí obrácené. Jinak to mají z našich blízkých snad jen Maďaři. Ti uváděli nejdřív příjmení a potom jméno (Tóth János), ale již se přizpůsobují okolním zvyklostem. Je to skutečně jen dlouhodobá zvyklost, pravidla do těchto detailů pořadí nezasahují.

Jména dávají dětem rodiče, výběr druhého jména nositel sám může ovlivnit. Příliš se to neujalo, ale je dost osobností, které užívají dvě jména, respektujeme i jejich pořadí. Víme přece, že TGM znamená Tomáš Garrigue Masaryk (jméno přijal od manželky), ABS Antonín Benjamin Svojsík (přezdívka pro nejmladšího). Dovedli byste doplnit obě jména u některých známých příjmení? Baar, Mácha, Erben, Štefánik, Sládek, Poe, Edison, Seton, Rousseau, Hviezdoslav. (Řešení v různém. Pokud jste to nezvládli alespoň na 50 %, měli byste jít trochu do sebe, ale nezůstávat tam.)

Jsou však i tací, kteří mají dvě příjmení jako např.: Guth-Jarkovský, Čapek-Chod, Rössler-Ořovský, Beňačková-Čápková nebo Rimskij-Korsakov. V těchto případech pomlčka obě příjmení spojuje. Pomlčka v Česko-Slovensku měla význam opačný.

Sir

Pokřik, pokřik, POKŘIK !

Pokřik nebo píseň znamená vyjádření užší sounáležitosti. Tímto společným hlasovým a hlasitým projevem chceme něco vyjádřit, něčeho dosáhnout. Podle historiků husitský chorál, zpívaný u Domažlic z tisíce hrdel, obrátil na útěk křížácké vojsko. I dnes některé zpěvní projevy jsou schopny obracet posluchače na útěk. V textu písní či pokřiků, přinesených z mezinárodních setkání, jsou často slova, kterým nikdo nerozumí:

*Häns kelejvi, häns kelejvi häns kelejvi
hoj hurá !*

Každý ať si to přeloží po svém. Má to něco společného s Hansem, Honzíčkem, láskou ? Slovíčko „hoj“ z češtiny známe (Hoj, ty Štědrý večere!), stejně jako „hurá!“ Tím se údajně povzbuzovali Turci, volající tak po krvi. Před utkáním, před soutěží takový pokřik

*Hurá hej, hurá hej,
soupeře se nelekej!*

má povzbudit sebevědomí a postrašit protivníka, i když jeho krev si zrovna nežádáme.

Odměna pochvalného pokřiku má v sobě něco vtíravého. Jako bychom předpokládali, že za tu chválu dostaneme nějakou věcnou odměnu:

*Ať je horko, ať je zima,
kuchařky jsou vždycky prima!*

S tím souvisí i speciálně český problém, když nám kuchařky do ešusu přejí více, než je zdrávo, až k obezitě strážníků. Jsme s ní však spokojeni, vždyť je to přece svědectví blahobytu. Odpovědí na kuchařskou přízeň může být pokřik:

*Vegemaria džin! Vegemaria džin!
Ať jsme hodně baňatý!*

Význam úvodních slov je zahalen tajemstvím. Prostě se líbí jejich údernost. Badatelé pátrají po souvislosti s nějakou Marií a pozastavují se nad alkoholickým požadavkem (gin), nebo to snad patří nějakému Jimovi? A co u vás? Taky máte nějaké nepřeložitelné pokřiky?

Sir

V poslední době se nám v klubu daří sestavit zábavný nebo poučný test pro každou schůzku, někdy se sejdou i dva. Nechcete si také vyzkoušet své znalosti? Možná, že budete svým výkonem překvapeni.

Gog

Vyzkoušejme své znalosti o TGM

	řešení	A	B	C	
1	Kde se TGM narodil ?	Čejč	Čejkovice	Hodonín	
2	Kdy se TGM narodil ?	7.3.1849	7.3.1850	14. 3.1850	
3	Kolik měl sourozenců a jak se jmenovali?	Ludvík	Martin	Alice	
4	Jaké bylo jeho původní občanské povolání ?	sedlář	kočí	kovář	
5	Jeho otec byl	Slovák	Rakušan	Čech	
6	Jeho matka pocházela ze	Slovenska	Slovácka	Hané	
7	Jak přišel ke jménu Garigue ?	v Americe	ve Francii	od ženy	
8	Kdy přišel do Prahy ?	1882	1885	1890	
9	Pobýval někdy v Rusku a kdy ?	1888	1917	1918	
10	Navštívil někdy Sibiř ?	ne	jedenkrát	dvakrát	
11	Kolik měl dětí a jak se jmenovaly ?	2	3	4	
12	Kolik měl vnoučat a jak se jmenovala ?	2	3	4	
13	Kde poznal M. R. Štefánika ?	Francie	Slovensko	na univerzitě	
14	Odkud se znal s E. Benešem ?	z Francie	z univerzity	z Ameriky	
15	Kde se TGM nacházel 28. října 1918 ?	Paříž	Bern	Filadelfie	
16	Kde byla podepsáno Prohlášení o samostatnosti ?	Washington	Filadelfie	Praha	
17	Kolikrát byl T. G. M zvolen čs. prezidentem ?	2	3	4	
18	Které tituly napsal ?	Česká otázka	Ideály humanitní	Světová revoluce	
19	Mohl se za svého života setkat	Nerudou	Vrchlickým	Riegrem	
20	Kdy TGM zemřel ?	17. 9.1936	14. 9.1937	17. 9.1937	
21	Kde je pohřben ?	Lány	Slavín	Hodonín	
22	Jak se jmenoval jeho kůň	Ikar	Hektor	Herkul	

1c, 2b, 3ab, 4c, 5a, 6c, 7c, 8a, 9ab, 10b, 11c, 12c, 13c, 14b, 15b, 16b, 17c, 18abc, 19abc, 20b, 21a, 22b.

Vybráno z VŮDCE, ročník XVIII, 1937/38
Problémy dávné, ale velmi podobné dnešním

A. B. SVOJSÍK Z úvodních slov k Náčelnictvu na počátku nového období.

K hlavním otázkám dne.

- Také Baden Powell řešil tělesnou výchovu ve skautingu velmi jednoduše a přirozeně: denními cviky, častým pohybem v přírodě, atletikou a hrami, ale za to tím větší důraz položil na výchovu charakteru, která je problémem nejdůležitějším a výchovně nejnesnadnější. A přece nedostatek mravní výchovy jako černý mrak těžce doléhá na výchovu skoro v celém světě.
- **Lesní školy.** Již ve schůzích lesních škol jsem se zmínil, že je třeba zvýšit praxi, více péče věnovati dispozicím pro různá cvičení a hry, dívčí lesní školy zříditi úplně samostatně. Tou cestou se šlo a ukázala příznivé výsledky. I dívčí školy měly značně větší návštěvu a posluchačky odcházely z nich s větší sebedůvěrou vésti tábory a oddíly vůbec
- **Zemská zřízení** je nutno dobudovat dle individuálních potřeb jednotlivých zemí.
- **Naše výkonnost,** ať již jde o mládež, vůdce, zpravodaje nebo členy ústředí není vždy rovnoměrná k našemu počtu a úkolům a je třeba ji vzhledem k důležitosti dnešní doby všeobecně zvýšiti. Před válkou bylo nás jen několik set, ale všude bylo již vidět skauty při práci ve veřejnosti, na úkol daný v časopise došlo třicet i padesát odpovědí, důležité podniky, osudové chvíle shromáždily vždy všechny skauty. Tento živý kontakt mezi skauty a ústředím je třeba obnoviti.
- Apeluji jako vždy na začátku nového pracovního období, aby každý člen ústředních orgánů vybral si určitý obor a hleděl se v něm co nejvíce uplatniti. Nejedno odvětví skautingu trpí tím, že není sledováno a řízeno někým z ústředí.

Dr. RUDOLF PLAJNER

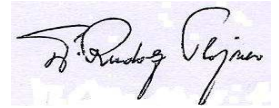
O časopisech podobně, a přece jinak

Skautské časopisy: Vedle stesků nechyběla slova chvály a velkého obdivu. **Skautu - Junáku** se vytýkalo, že obsahuje málo skautských, technických a programových článků, že má mnoho inzerátů atd. Zde nutno konstatovati, že Náčelnictvo hájí jež po řadu roků názor, že Skaut - Junák je beletristický časopis pro mládež. Jak můžeme zjistit ze seznamu odběratelů, je čten velmi mnoho neskauty, jeho posláním musí zůstat, sloužiti dobře veškeré mládeži a získávati příznivce skautingu mezi dětmi. Je pravda, že obsahuje dost inzerátů, ale na druhé straně musí přece všichni čtenáři konstatovati, že se zvětšil jednak jeho rozsah, jednak jeho úprava. Neuškodí informace: tiskneme 5.000 výtisků nákladem asi 6.500 Kč. Hlubotisková obálka na jedno číslo nás stojí ca 1.500 Kč. Náklad na jedno číslo činí asi 1.60 Kč. Připočtete k tomu štočky, frankování, expedici, kancelářskou sílu a porovnejte vše s prodejní cenou. Uznáte, že bychom byli bez inzerátů deficitní. A tak tomu ještě vezměte všichni na vědomí, že autoři článků nedostávají honoráře a redaktoři také ne.

Je v zájmu celého čs. skautingu, aby se počet odběratelů zvýšil. 5.000 výtisků na 61.000 členů, není to skoro ostuda ? Nejste vy, kteří naříkáte, mezi těmi, kteří Junáka neodebírají?

Časopis **Vůdce** není na tom mnohem lépe. Tam sice inzerátů nemáme, ale soběstačný časopis také není. Nutno zvýšit jeho odběr a rozšířití okruh spolupracovníků. Každý činovník má dobré zkušenosti, nápady a mohl by je sdělit ostatním. Neumí-li svých myšlenek vyjádřit dobře slovem, nevádí, k tomu máme redakci. Je ovšem třeba psát věci časové.

Dr. VELEN FANDERLIK:

Nový program lesních škol

a/ **Weekendové kursy župní**, pořádané v jednotlivých župách, po případě menších celcích, na nichž budou působiti jako instruktoři, jednak dosavadní instruktoři lesních škol, jednak absolventi lesních škol, a do nich budou míti přístup vůdcové, po případě rádcové nejméně 16letí. Kursy tato jsou určeny k tomu, aby daly vůdcům pro celý rok direktivu k práci v oddílech a příslušný výcvik. Budou proto uspořádány každoročně tři kursy. Na podzim kurs, na němž bude probrána látka potřebná na zimní práci tak, aby jí mohli užítí v zimních obdobích ve svých oddílech. Druhý kurs bude na konci zimy s programem jarním, kde budou prakticky probrány všechny potřebné znalosti pro činnost oddílů na jaře. Třetí kurs, před prázdninami, kdež bude probrán program a organisace tábora.

Absolventi těchto kursů mohou pak navštívit kursy níže uvedené.

Bratři župní zpravodajové dostanou ze Svazu vzorné programy těchto kursů, obrátí se na vůdce zemské lesní školy svého obvodu, s nímž se dohodnou na provedení, vyslání instruktora a výběr ostatních instruktorů, organisaci kursů musí si provéstí sami.

b/ **Táborové kursy zemských lesních škol pro vůdce**. Kursů zemských lesních škol bylo minulá léta málo, a proto jejich počet letos rozmnožujeme tak, že každá zemská lesní škola uspořádá kursů několik na různých místech svého obvodu, po případě i v různé době. Tak se umožní, aby vůdcové mohli přijeti do blízkého kursu. Kursy ty budou trvati nejméně 8 dní, takže i ti, kdo nemají déle času, mohou je absolvovati. Organisace bude tato: nejméně dvě župy dohodnou se s vůdcem zemské lesní školy na uspořádání kursu, poskytnou táborový inventář. Po případě půjčí na to některý stávající tábor, který se rozšíří, aby se kursisté mohli ubytovati a hospodářství se povede zároveň s hospodářstvím onoho oddílu. Táborový kurs povede některý instruktor zemské lesní školy, vyslaný vůdcem lesní školy, po případě vůdce sám, jako instruktoři budou fungovati instruktoři zemské lesní školy, po případě absolventi lesních škol k tomu schopni a vůdcem lesní školy pověřeni.

Do těchto kursů mají přístup vůdcové, po případě starší rádcové a jiní kandidáti vůdcovství nejméně 17letí, z kterékoliv župy (tedy i z cizích žup), mají-li povolení svého okresního zpravodaje. Kurs bude trvati nejméně 8 dní, a bude míti program jako dosud měly zemské školy.

Velen Fanderlík

(Ponechán původní pravopis)

RŮZNÉ**Sněmovní značka**

Náčelnictvo OS vyhlásilo na kmenové poradě ve Vysokém Mýtě otevřenou soutěž na výtvarný návrh základního symbolu V. kmenového směnu OS, který se má konat v dubnu 2001.

Užití znaku bývá velmi široké, od vlastního sněmovního znaku či nášivky pro účastníky, případně pro sběratele, označení oficiálních tisků sněmu, upomínkových razítek a předmětů spojených se sněmem. Případně v předsněmovné činnosti.

Několik důležitých sdělení:

- Účast na soutěži není omezena.
- Počet návrhů není omezen.
- Termín podání poštou nebo osobně do 31. srpna 2000.
- Výsledky soutěže bude posuzovat porota sestavená z nezúčastněných činovníků kmene OS.
- Adresa na podání návrhů je:

Ivo Slavíček, Křížíkova 8, Karlovy Vary 360 01

Řešení ze skautské gramatiky:

Jindřich Šimon, Karel Hynek, Karel Jaromír, Milan Rastislav, Josef Václav, Edgar Allan, Thomas Alva, Ernest Thompson, Jean Jacques, Pavol Ország.

VZPOMÍNKA

Opustila nás sestra Jarmila Mastíková - Hejtmanka, která mimo péče o své děti věnovala ze svého téměř osmdesátiletého života více jak šedesát let péči o skautskou omladinu, zejména o světlušky v Olomouci a později i v Přerově. Pracovala v okresní radě, v revizní komisi střediska, podílela se na práci Sdružení přátel Junáka a přerovského klubu OS. Kromě skautského hnutí se do pozdního věku aktivně věnovala turistice a udržovala si tak

neobyčejnou svěžest těla i ducha. Za svou skautskou činnost byla několikrát dekorována junáckými čestnými medailemi i vyznamenáními. Pro svou vrozenou skromnost se jimi nikdy neholedbala, nedávala najevo jakékoliv prestižní postoje nebo elitářské manýry. Vším tím si získala obecný respekt, úctu a obdiv mezi celou skautskou veřejností. *Albatros*

ROZLOUČENÍ S HAVRANEM

Ve čtvrtek 23. března t.r. v kostele sv. Bartoloměje v Kolíně se naposledy rozloučili skauti a blízcí přátelé s bratrem Ladislavem Kamarýtem - Havranem. Byl to kolínský rodák, amatérský spisovatel, básník, grafik, milovník historie a hluboce věřící člověk. Za 72 let svého života udělal mnoho práce. Napsal několik publikací o svém městě: „Jak v Kolíně bejvávalo“, „Kolínské zvony“ a „Zmizelý Kolín“. Poslední, „Kolín neznámý“ zůstala nedopsána. Značnou pozornost věnoval kolínským zvonům, než je německá moc strhla pro válečnou výrobu, podařilo se mu s jeho bratrem pořídit jejich zvukovou nahrávku. Před čtyřmi roky pomohl vyvolat sbírku na jejich obnovu. Poslední radostná zpráva, která jej zastihla již v nemocnici, byla o tom, že město uvolnilo značný obnos na jejich zhotovení. Skautovat začal po válce, byl u obou obnov Junáka, v poslední době se věnoval přípravě mladých činovníků. Do poslední chvíle byl členem střediskové rady. Na svou poslední cestu se vydal potichu a bez rozloučení. Tento osobitý člověk bude chybět nejen skautům i svému městu. Nashledanou Havrane!

KMENOVÉ NOVINY OS ▫ Občasník kmene dospělých. Příspěvky zasílejte na adresu:

Ústředí Junáka - **KMENOVÉ NOVINY, Praha 1, Senovážné nám. 24 116 47** nebo

Ing. Jiří Žáček, Praha 13 - Jihozápadní Město, Vackova 1551 155 00

Technická úprava: Vladimír Sýkora. Tisk a distribuci zajišťuje Distribuční a tiskové centrum

Neprodejné, určeno pouze pro potřebu klubů OS